

MEMO

Aan: Commissie Ruimtelijk Domein
Van: Michel Brands, beleidsadviseur groen
Betreft: Stand van zaken verzoek om kapvergunning bosje Hooge Akkers Aarle-Rixtel
Datum: 1 juni 2018
Afschrift:

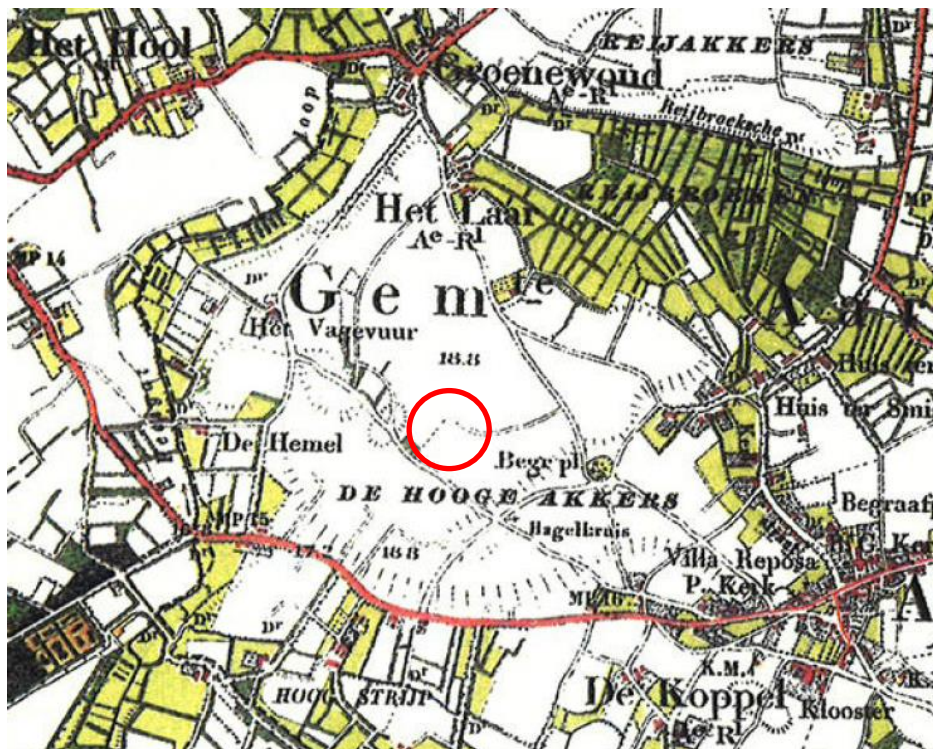
Geachte commissieleden,

Hierbij ontvangt u enige achtergrondinformatie met betrekking tot het agendapunt "Stand van zaken verzoek om kapvergunning bosje Hooge Akkers Aarle-Rixtel".

Aanleiding

In 2017 heeft agrarisch ondernemer Verschure uit Aarle-Rixtel het eigendom verworven van een bosje gelegen op de Hooge Akkers in Aarle-Rixtel. Alle omliggende landbouwgronden zijn eveneens in eigendom en/of gebruik door Verschure. Gezien vanuit het oogpunt van efficiënte bedrijfsvoering zou de heer Verschure graag het bosje willen kappen waardoor een rechthoekig, beter te bewerken landbouwperceel ontstaat.

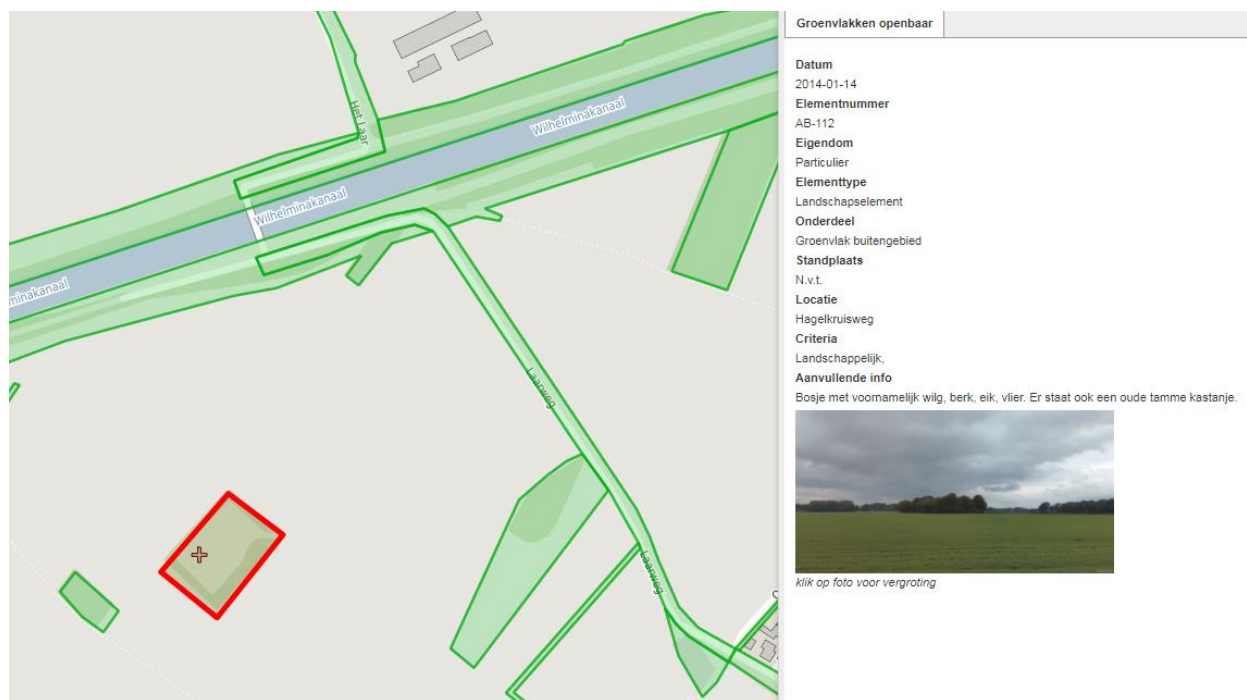
Geschiedenis en status van het bosje

Op de historische kaart van 1897 is zichtbaar dat het bosje nog niet aanwezig is. Wel is een eikenhakhoutbosje al aanwezig dat er nu ook nog steeds staat, evenals een restant van een stijlrand met eiken. Het andere deel van dit landschapselement is met de aanleg van het Wilhelminakanaal verdwenen. Beide elementen staan niet ter discussie en blijven gehandhaafd.

Voor zover uit "de overlevering" en kaartmateriaal is op te maken zal het bosje in de tweede helft van de 20^e eeuw aangeplant zijn in de vorm van een houtsingel. Het gebied binnen deze houtsingel was open en is, doordat het de laatste jaren nauwelijks meer gebruikt is, gaan veruigen. Hierdoor is natuurlijke opslag van bomen en struiken ontstaan. Toch zijn er op dit moment nog steeds open stukken waardoor er geen sprake is van een volledig gesloten bosje.

Gezien de leeftijd van het bosje is geen sprake van een (cultuur)historische waarde. Het bosje heeft wel een landschappelijke waarde. Om die reden is het bosje op de gemeentelijke Groene Kaart geplaatst.

Zoals elk groenelement enige ecologische waarde heeft, is dat ook bij dit bosje het geval. De vraag is echter of deze ecologische waarde onderscheidend is. Om dat te kunnen vaststellen is een ecologisch onderzoek nodig. Dat onderzoek heeft plaatsgevonden. Daaruit is gebleken dat er m.b.t. flora geen negatieve effecten te verwachten "op de lokale gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten". M.b.t. fauna komen vooral algemeen voorkomende soorten voor. Daarvoor geldt een algemene zorgplicht bij ruimtelijke ingrepen. Wel zijn tijdens het ecologisch onderzoek gewone dwergvleermuizen aangetroffen. In welke mate het bosperceel van essentieel belang is als foerageergebied en vliegroute is op basis van het onderzoek niet eenduidig vast te stellen. De aanwezigheid van vergelijkbare foerageergronden, met een betere connectiviteit, maakt dat het niet waarschijnlijk is dat dit perceel een essentieel foerageergebied vormt voor gewone dwergvleermuis.

Het feit dat het bosje op de Groene Kaart geplaatst is, betekent dat er sprake is van bepaalde waarden. In dit geval is dat de landschappelijke waarde. Het bosje ligt in een monotoon en intensief gebruikt landbouwgebied, maar tegelijkertijd ook in een gebied (oud akkercomplex) waarvan "openheid" één van de kenmerken is. Het gemeentelijk landschapsontwikkelingsplan is hier heel expliciet over: "Dorpsuitbreidingen en het aanbrengen van dichte beplantingen op de resterende bolle akkers vormen een bedreiging, bolle akkers dienen dan ook open te blijven." (blz. 51 LOP). Vanuit dat oogpunt zou vandaag de dag waarschijnlijk geen aanlegvergunning verleend worden voor de aanleg van een dergelijk bosje op deze plek.

Regelgeving m.b.t. kappen

Op alle elementen die op de gemeentelijke Groene Kaart staan is de Bomenverordening 2015 gemeente Laarbeek van toepassing. Dat betekent dat er niet gekapt mag worden zonder omgevingsvergunning. We maken daarbij onderscheid tussen solitaire waardevolle bomen en groenstructuren. Voor de eerste groep geldt het principe "nee, tenzij". Voor de tweede groep geldt het principe "ja, mits". Dat wil zeggen dat een vergunning in principe wordt verleend, tenzij er goede weigeringsgronden zijn. De vergunning kan (dus niet moet) op basis van onder andere "landschappelijke waarden" geweigerd worden. Ook bestaat de mogelijkheid om de vergunning "onder voorschriften of beperkingen te verlenen". Het verlenen van een omgevingsvergunning voor kappen is een bevoegdheid van het college van Burgemeester en wethouders. Wanneer besloten wordt om een omgevingsvergunning voor het kappen van het bosje te verlenen is de compensatieregeling zoals omschreven in het Bomenbeleidsplan Laarbeek 2013 van toepassing.

Naast de gemeentelijke bomenverordening is ook de Natuurbeschermingswet (voormalige Boswet) op een deel van het perceel van toepassing. Dat geldt niet voor de volledige 4.000 m², maar slechts voor 1.600 m² (de oorspronkelijke houtsingel aan de rand). De Natuurbeschermingswet schrijft voor dat te kappen houtopstand herplant wordt. Dat kan op dezelfde locatie, maar er kan ook toestemming gevraagd worden voor compensatie op een andere locatie.

Compensatieverplichting

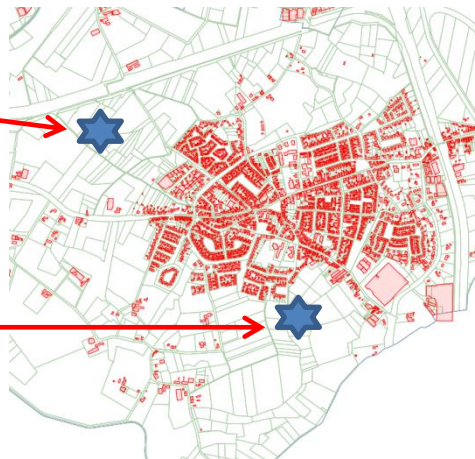
Zoals aangegeven zal conform het gemeentelijk bomenbeleid bij verwijdering van het bosje een compensatieplicht opgelegd worden. In paragraaf 6.3 van het gemeentelijk bomenbeleidsplan is omschreven hoe deze compensatieplicht bij ruimtelijke ontwikkelingen bepaald wordt. Daarbij wordt de waarde van vlakvormige houtopstanden gesteld op € 2,00 per m². Het betreffende bosje heeft op de Groene Kaart een oppervlakte van 4.000 m² en dat betekent dat de nieuw aan te leggen bos/natuur een waarde moet hebben van € 8.000,-. Let op: dit is de waarde van het nieuwe groen, niet de kosten van de aanleg ervan! Conform het bomenbeleidsplan vormt deze berekende financiële waarde de basis voor het overleg dat met de initiatiefnemer wordt aangegaan om de hoeveelheid en kwaliteit van het nieuw aan te leggen groen te bepalen. De afspraken die hieruit voortkomen worden in een eventueel af te geven omgevingsvergunning als compensatieverplichting opgenomen. Op grond van de verplichtingen uit de Natuurbeschermingswet moet in ieder geval 1.600 m² in de vorm van bomen en/of bosplantsoen aangelegd worden. Deze randvoorwaarden zijn op voorhand aan de heer Verschure meegegeven voor het maken van een compensatieplan.

De compensatielocatie

De heer Verschure heeft aangegeven het bosje niet op dezelfde locatie te willen herplanten of compenseren. Hij heeft hiervoor een tweetal percelen bij de Broekeling in Aarle-Rixtel beschikbaar.

Locatie te kappen bosje

Compensatiepercelen

Eigendom

Brab. Landschap

5.650 m²

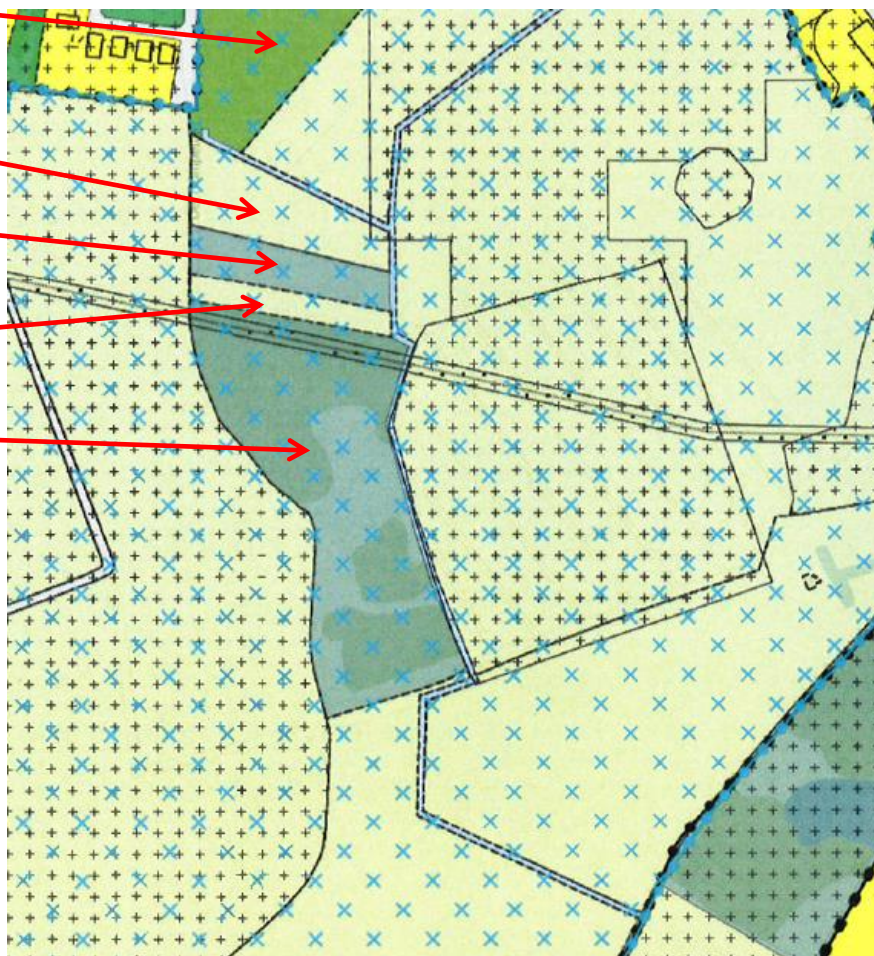
gemeenteperceel

3.590 m²

1.900 m²

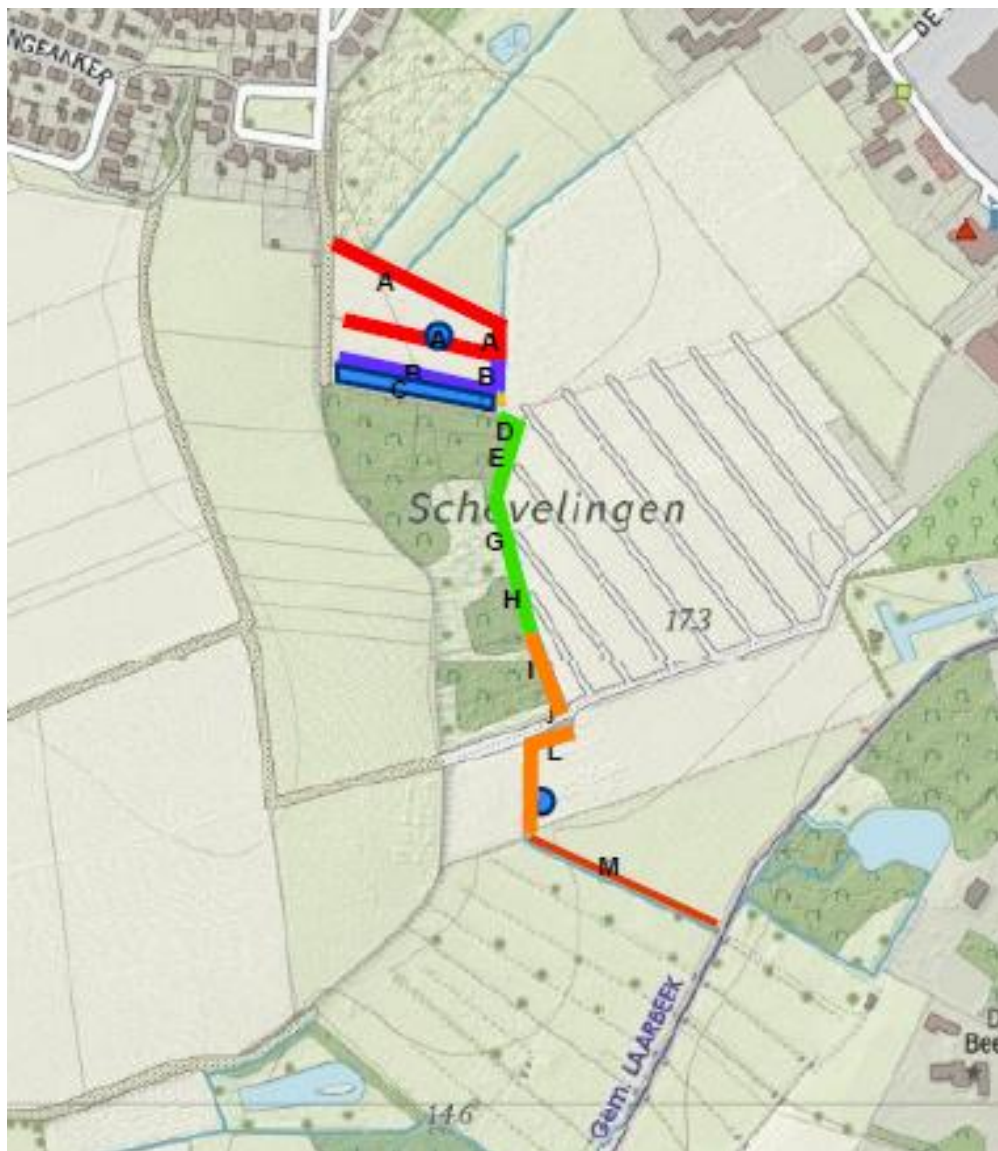
Eigendom

Brab. Landschap

Het compensatieplan (zie ook de bijlage aangeleverd door Verschure)

De heer Verschure heeft een compensatieplan uit laten werken voor twee percelen die in totaal een oppervlakte hebben van ruim 7.500 m². Op het kleinste van deze percelen (aansluitend aan het bosje van Brabants Landschap) zal bosplantsoen worden aangeplant dat als hakhout beheerd gaat worden. Daarmee wordt invulling gegeven aan de compensatieplicht op grond van de Natuurbeschermingswet. Daarnaast zal over de gehele lengte van de waterloop die van het noordelijke perceel van Brabants Landschap tot aan de Schevelingse Loop loopt een natuurvriendelijke oever worden aangelegd van 4 tot 6 meter breed (groene, oranje en smalle rode lijn op onderstaand kaartje).

Door uitvoering van dit compensatieplan worden diverse kleinere bos- en natuurgebiedjes aan elkaar gekoppeld. Ecologisch en landschappelijk gezien is dat een meerwaarde voor het gebied. Brabants Landschap (als eigenaar van twee bosgebiedjes) staat achter dit plan. Het tussenliggende gemeenteperceeltje is pachtvrij en per direct beschikbaar om voor dit plan in te zetten.

Dit perceeltje heeft bij de laatste bestemmingsplanherziening al een natuurbestemming gekregen omdat het al langer de gemeentelijke ambitie was om dit gebied ecologisch en landschappelijk een meerwaarde te geven. De beide percelen die Verschure in wil brengen hebben op dit moment een agrarische bestemming, maar zullen bij uitvoering van dit plan een natuurbestemming krijgen waarmee de compensatie ook juridisch geborgd wordt. Zoals aangegeven zal één perceel aangeplant worden en het andere perceel zal permanent (bloemrijk) hooiland worden. Het tussenliggende gemeentelijk perceel krijgt een soortgelijke inrichting.

Ook zullen beide percelen worden toegevoegd aan de Groene Kaart. Per saldo wordt de Groene Kaart dan "opgeplust" met 3.500 m² aan extra groenvlak (7.500 m² nieuw minus 4.000 m² te kappen). Daarnaast worden drie nu los van elkaar liggende groenvlakken samengesmolten tot één veel groter groenvlak.

Toekomstige Groene Kaart

Zienswijzen

Na publicatie van de vergunningaanvraag zijn er een tweetal zienswijzen ingediend tegen de kap van het bosje. Het is ontegenzeggelijk waar dat er een bosje met landschappelijke waarden verdwijnt waar op de huidige locatie niets voor teruggeplant wordt. Dat betekent dat de op de Groene Kaart toegekende landschappelijke waarde hier verdwijnt. Daar staat echter tegenover

dat op een andere locatie aanzienlijk meer groen(waarde) toegevoegd wordt. Onlangs hebben wij gesproken met de voorzitters van Laarbeeks Landschap en IVN Laarbeek (overigens niet de indieners van de zienswijzen). Zij snappen de vraag van Verschure, maar vinden het tevens erg jammer als het bosje zou verdwijnen. Het zekerstellen dat het door Verschure voorgestelde compensatie ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd is voor hen een belangrijk punt. Het beste signaal dat afgegeven kan worden is dat met de aanleg van de compensatie begonnen wordt vóórdát (of gelijktijdig) met de kap van het bosje. Daarnaast wordt het op prijs gesteld als in overleg met Verschure bekeken wordt of op de locatie Hoge Akkers op één of andere manier de natuurwaarden wat verhoogd kunnen worden. Daarbij moet echter worden opgemerkt dat dit niet af te dwingen is omdat de volgens het Bomenbeleidsplan voorgeschreven compensatie ruimschoots op de locatie Broekeling gerealiseerd wordt.

Besluitvorming

Zoals eerder aangegeven is het een bevoegdheid van ons college om een besluit op een aanvraag voor een omgevingsvergunning te nemen. Wij zullen dus, zoals de bomenverordening aangeeft, een belangenafweging moeten maken tussen het belang van verwijdering (het bedrijfsbelang van Verschure) en het belang van behoud (waarbij aangehaakt moet worden op één van de in de bomenverordening genoemde waarden). Alvorens een besluit te nemen op deze vergunningaanvraag horen wij graag (opiniërend) hoe uw commissie hier over denkt.